

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

Departament Koordynacji Strategii i Polityk Rozwoju

Współpraca sieci KOT – ROT-y – realizacja i plany

Krajowe Obserwatorium
Terytorialne

Rzeszów, czerwiec 2015 r.

- **Ustawa o zasadach prowadzenia polityki** - monitorowanie polityk publicznych w ujęciu terytorialnym;
- **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 (KSRR)** - konieczność wzmocnienia strategicznego wymiaru polityki rozwoju, tworzenie warunków instytucjonalnych dla kształtowania i rozwijania strategicznego myślenia na poziomie krajowym, regionalnym i subregionalnym;
- **Zarządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z 22 maja 2013 r.** w sprawie powołania KOT jako podmiotu opiniodawczo-doradczego.

- Dorobek intelektualny regionalistów wynikający z prac analitycznych oraz z badań efektywności wdrażania polityki rozwoju w różnych krajach, zalecający powadzenie polityki opartej na dowodach, zorientowanej terytorialnie i wykorzystującej wieloszczeblowe zarządzanie;
- Znaczna decentralizacja systemu realizacji polityki rozwoju, wyjście naprzeciw oczekiwaniom instytucji funkcjonujących na poziomie regionalnym;
- Doświadczenia nad przygotowaniem dokumentów strategicznych dla polityki spójności;
- Potrzeba wykorzystania istniejącego potencjału analitycznego na poziomie regionalnym.

Ustanowiono **nowe instytucje** w systemie realizacji polityki regionalnej pozwalające na umieszczenie realizowanych strategii i polityk w kontekście obiektywnych faktów, danych i ekonomiczno-społecznych teorii naukowych. Należą do nich:

- **Krajowe i Regionalne Fora Terytorialne** odpowiedzialne za kreowanie debaty strategicznej;
- **Obserwatoria rozwoju terytorialnego** (krajowe i regionalne) zasilające wynikami prac badawczych i analitycznych fora terytorialne oraz opracowujące rekomendacje dotyczące zmian w politykach publicznych.

Zbieranie, gromadzenie oraz analiza danych w celu generowania i dostarczania informacji o charakterze diagnostycznym i ewaluacyjnym, służącym do weryfikacji podjętej polityki rozwoju i jej modyfikacji.

Zadania KOT/ROT:

- funkcja opiniodawczo-doradcza dla Ministra Infrastruktury i Rozwoju,
- inicjowanie i koordynacja prac analityczno-badawczych dla potrzeb zarządzania rozwojem,
- wymiana informacji i wiedzy pomiędzy partnerami,
- monitoring i analizy na poziomie strategicznym, dotyczące realizacji polityk zapisanych w kluczowych dokumentach strategicznych,
- monitoring sytuacji społeczno-gospodarczej kraju i regionów.

- znaczne **wzmocnienie potencjału analitycznego** - rozszerzenie modelu funkcjonowania jednostek analitycznych ROT na wszystkie województwa (przed utworzeniem KOT w niektórych regionach istniały jednostki analityczne, powstałe w oparciu o wsparcie z PO Kapitał Ludzki lub w ramach własnych rozwiązań RPO);
- Stworzenie **sieci współpracy**: obserwatoria regionalne – obserwatorium krajowe – inne podmioty: urzędy statystyczne, skarbowe, uczelnie, jednostki badawcze, organizacje pozarządowe;
- zapewnienie dodatkowego **wsparcia finansowego** procesu tworzenia jednostek na poziomie regionalnym w oparciu o środki dostępne w ramach działania 5.2.1 PO KL (do projektu przystąpiło 11 z 16 województw); doświadczenia z wdrażania projektów PO KL wykorzystano jako pilotaż do stworzenia systemu obejmującego jednostki monitorowania polityk publicznych we wszystkich województwach;

- obserwatoria często inicjowały debaty eksperckie w ramach forów terytorialnych na temat strategicznych kierunków rozwoju regionu;
- obserwatoria wspierały aktywnie proces programowania polityki spójności oraz negocjacje programów na perspektywę finansową 2014-2020;
- stworzono system sprawnego przepływu informacji pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za prowadzenie polityki rozwoju;
- realizowanie projektów i badań ponadregionalnych, angażujących 2-3 regiony, w obszarze wspólnych zainteresowań i interesów;
- integracja w regionie różnego typu obserwatoriów i jednostek realizujących podobne zadania;
- poprawa jakości planowania strategicznego i działalności operacyjnej;
- upowszechnienie wiedzy na temat rozwoju regionalnego;
- wzrost zainteresowania strategicznym myśleniem o rozwoju na poziomie krajowym regionalnym i subregionalnym.

- podmiotowość i gwarantujące niezależność usytuowanie obserwatorium w strukturze instytucjonalnej;
- sformalizowany zakres zadań, uprawnień i kompetencji;
- pozyskanie dobrych fachowców, otwarta rekrutacja, zadaniowy tryb pracy (*think tank*);
- zapewnienie zespołowi możliwości doksztalcania i doskonalenia umiejętności;
- otwartość na współpracę z innymi podmiotami publicznymi i prywatnymi (sieciowanie).

ROT nie powinien zarządzać badaniami w regionie, ale wiedzą.

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

Departament Koordynacji Strategii i Polityk Rozwoju

Badania sieci KOT-ROT 2013-2016

Krajowe Obserwatorium
Terytorialne

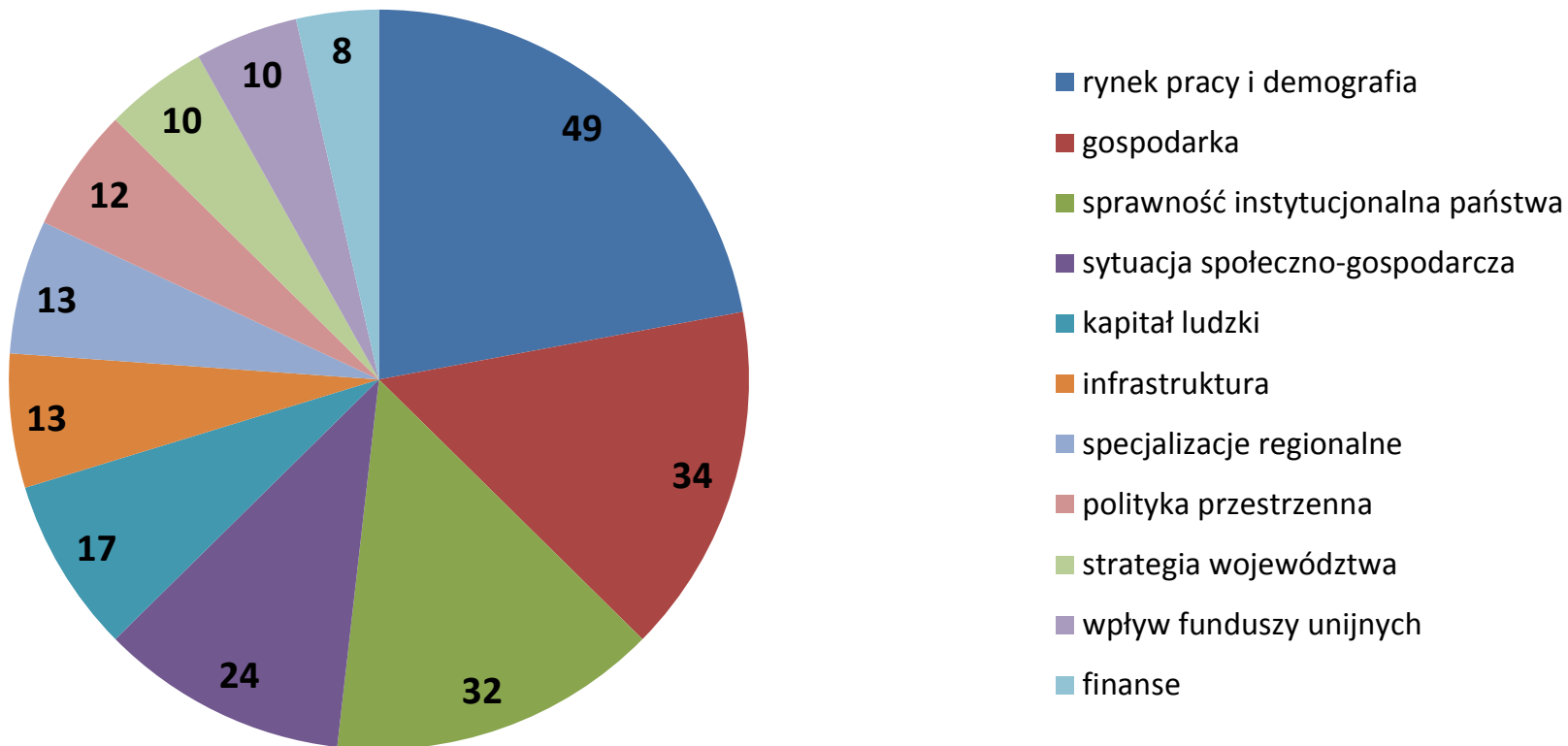

Obszary tematyczne prowadzonych badań:

- **Sytuacja społ.-gosp.:** przeglądy regionalne, krótkie analizy horyzontalne, diagnozy do RPO,
- **Finanse:** analizy finansów JST w różnych przekrojach terytorialnych
- **Gospodarka:** atrakcyjność inwestycyjna, BIZy, IOBy, instrumenty finansowe, B+R, innowacje,
- **Infrastruktura:** transport, energetyka, środowiskowa,
- **Kapitał ludzki:** badania opinii mieszkańców, aktywność społeczna, szkolnictwo, edukacja,
- **Polityka przestrzenna:** obszary funkcjonalne, wiejskie, delimitacja, obszary przemysłowe,
- **Rynek pracy i demografia:** prognozy demograficzne, wykluczenie społeczne, migracje, zatrudnienie i bezrobocie w różnych grupach wiekowych oraz wg płci,
- **Specjalizacje regionalne:** badanie potencjałów i specjalizacji regionalnych,
- **Sprawność instytucjonalna państwa:** dostępność do usług publicznych, koncepcje monitoringu, wzmacnianie potencjału jednostek badawczych, koncepcje zarządzania rozwojem, szacowanie wartości wskaźników do dokumentów programowych,
- **Strategia województwa:** raporty z realizacji, strategie województw,
- **Wpływ funduszy UE:** badanie efektów realizacji polityki spójności.

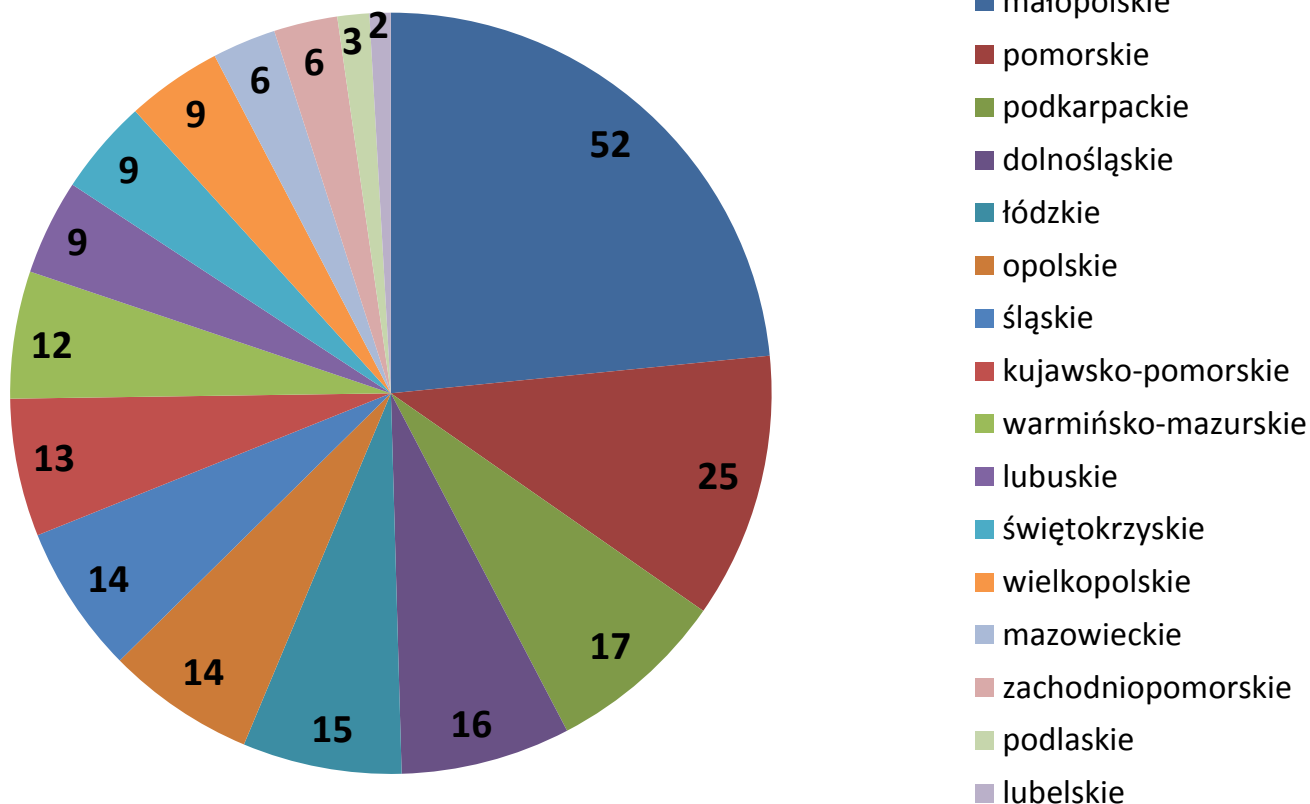

Badania zrealizowane przez/na zlecenie ROT wg obszarów tematycznych

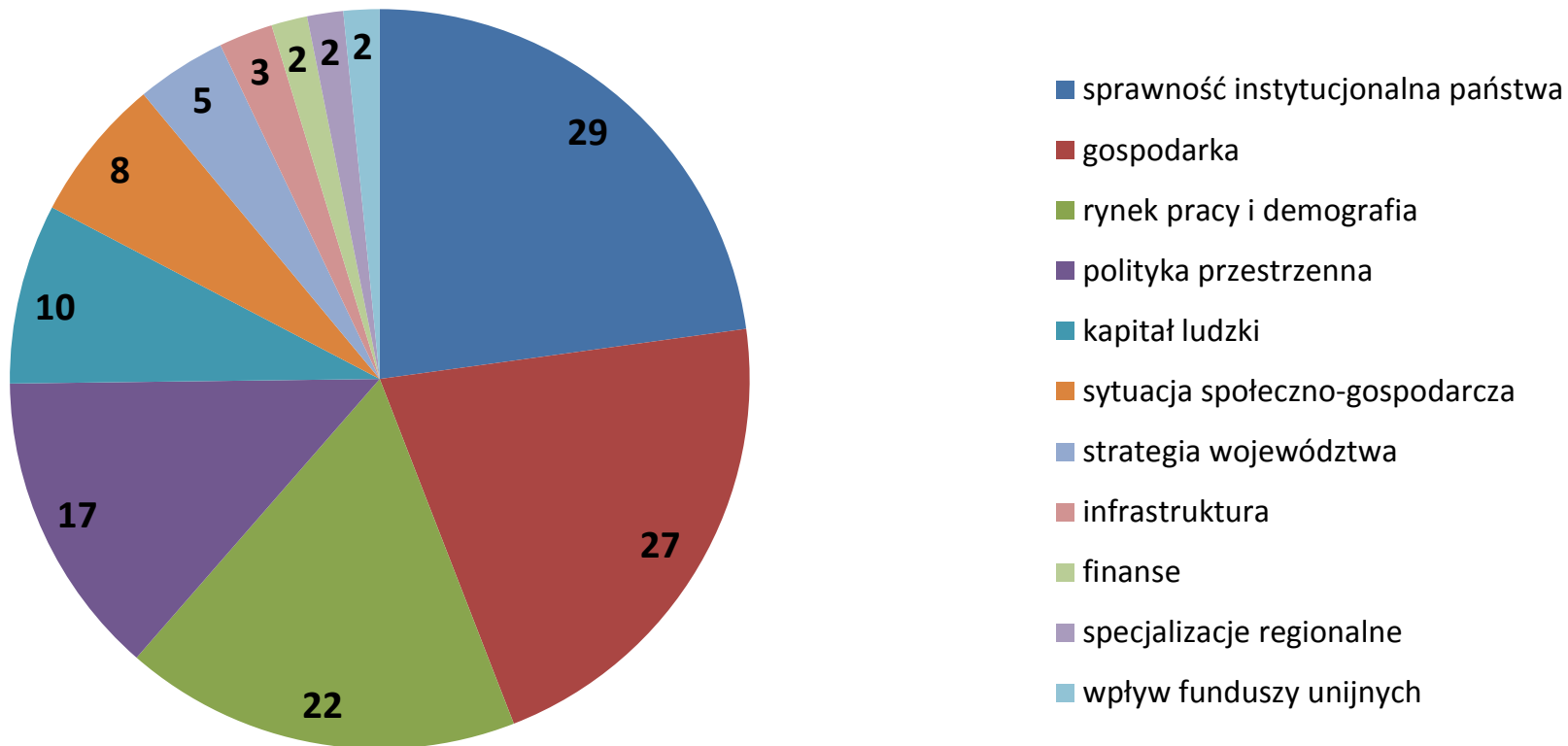

liczba dotychczas zrealizowanych badań przez/na zlecenie ROT

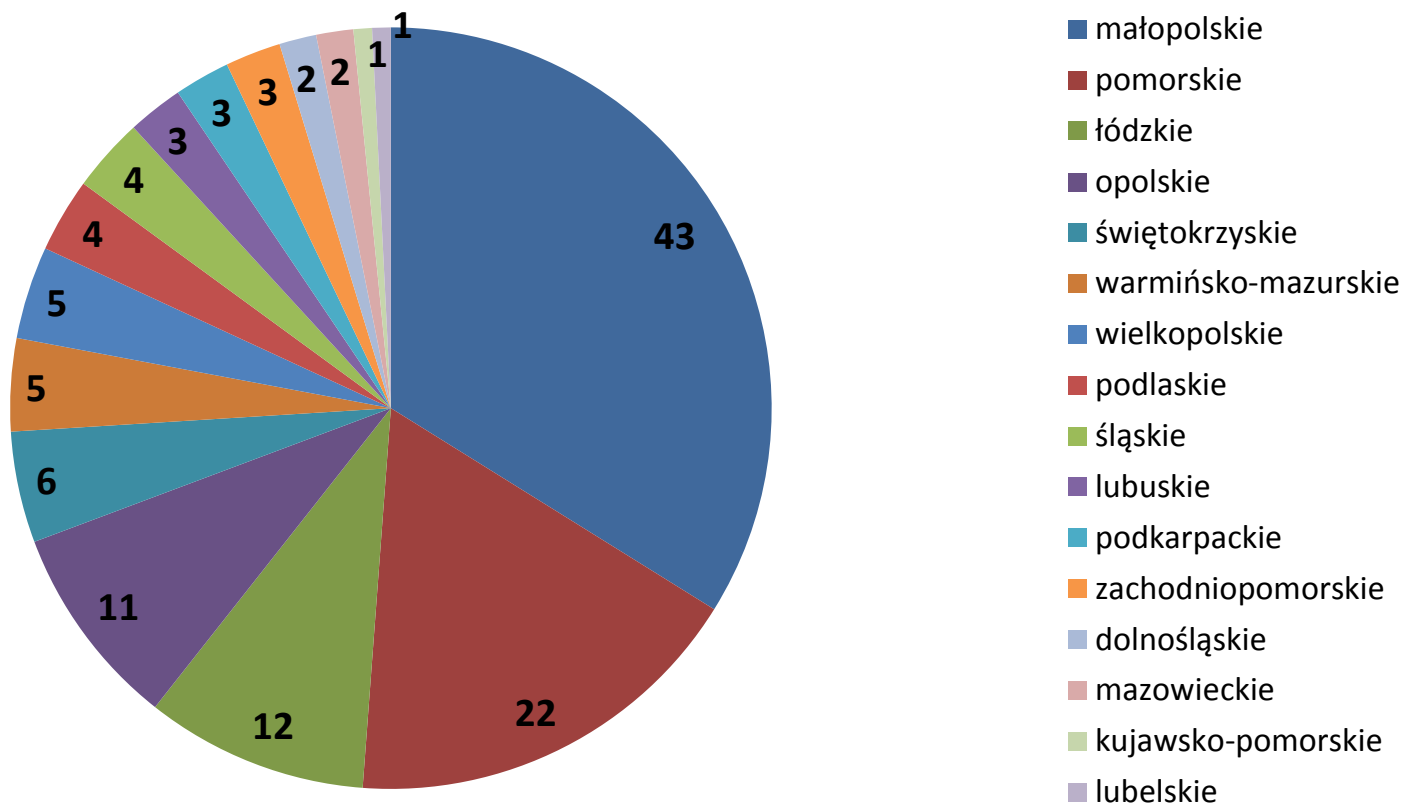

Ekspertyzy/opracowania planowane na lata 2015-2016

liczba planowanych badań na 2015/2016

Średni szacunkowy koszt jednego badania wynosi ok. **100** tys. zł.

Na **127** planowanych do realizacji badań **34** zostanie opracowanych we własnym zakresie.

- Liderami pod względem ilości zarówno zrealizowanych, jak i planowanych badań są województwa **małopolskie i pomorskie**; najmniej badań realizuje lubelskie. Czy jest to związane z potrzebami, czy wynika z innych przyczyn?
- Ponad połowa dotychczas zrealizowanych badań dotyczyła **rynku pracy, gospodarki i sprawności instytucjonalnej państwa**; najmniej badań zrealizowano w obszarze finansów i wpływu funduszy unijnych – czy nie ma nakładania się prac badawczych z pracami jednostek ewaluacyjnych czy innych podmiotów?
- Najwięcej planowanych badań będzie dotyczyło **sprawności instytucjonalnej państwa** – pozytywny kierunek zmian;
- Mało badań dot. wpływu funduszy unijnych na wskaźniki **makro** – czy te badania realizują inne jednostki w regionie?
- **Wypracowanie systemu rekomendacji dla polityki rozwoju** na poziomie krajowym i regionalnym – moduł systemu ewaluacji czy oddzielny system?

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

Departament Koordynacji Strategii i Polityk Rozwoju

Statystyka publiczna głównym partnerem w procesie monitorowania

Krajowe Obserwatorium
Terytorialne

Podstawa współpracy:

- **List Intencyjny** w sprawie współpracy pomiędzy Ministrem Rozwoju Regionalnego i Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego podpisany w 2012 r.;
- Plan Działań uzgodniony w 2013 r. służący realizacji postanowień Listu, zawierający szczegółowe tematy współpracy bilateralnej.

Zadania realizowane przez GUS dotyczą m.in.

- opracowania Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych (zadanie zrealizowane),
- budowy bazy wskaźników monitorujących strategię rozwojową kraju i województw - tzw. systemu STRATEG (I etap zrealizowany, trwa rozbudowa zasobów informacyjnych systemu),
- opiniowania dokumentów strategicznych polityki spójności (realizowane na bieżąco).

Badania statystyczne dostosowane do potrzeb informacyjnych polityki spójności polegające na opracowaniu nowych mierników, definicji wskaźników i metodologii badań, w tym np.:

- dostępność usług publicznych w obszarze planowania; przestrzennego, budownictwa mieszkaniowego, e-administracji, bezpieczeństwa publicznego, partycypacji społecznej, kultury, ochrony zdrowia;
- dezagregacja wskaźników Europa 2020 na poziom NUTS2;
- rozszerzenie badania BAEL na poziomie NUTS 3;
- zapewnienie danych w zakresie B+R i innowacji w podregionach;
- wdrożenie regionalnych rachunków publicznych;
- zapewnienie źródeł danych dla ewaluacji kontrfaktycznych.

Wyniki badań dostępne na stronie:

- <http://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/statystyka-dla-polityki-spojnosci/>

Narzędzie monitorowania realizacji dokumentów strategicznych na poziomie kraju i regionów:

- oddany do użytkowania w 2013 r. - **system monitorowania polityki rozwoju**, sfinansowany ze środków EFS w ramach projektu systemowego PKL „Zarządzania strategiczne rozwojem – poprawa jakości rządzenia w Polsce”; zasoby systemu na stronie internetowej <http://strateg.stat.gov.pl>;
- zawiera informacje na temat dokumentów strategicznych na poziomie kraju i regionów oraz bazę wskaźników służących monitorowaniu programów i polityk; podlega ciągłej aktualizacji i rozwojowi - zasilany jest kolejnymi dokumentami i szeregami danych, opracowywane są nowe funkcjonalności i formy prezentacji danych. (anglojęzyczna wersja systemu, interaktywny podręcznik użytkownika, słownik wskaźników).

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

Departament Koordynacji Strategii i Polityk Rozwoju

Obszary współpracy w ramach systemu KOT – ROT-y

Krajowe Obserwatorium
Terytorialne

- **Subnational Doing Business in Poland 2015** - badanie zrealizowane przez Bank Światowy; analiza porównawcza 18 miast polskich w obszarach: rozpoczynanie działalności gospodarczej, uzyskanie pozwoleń na budowę, rejestrowanie własności nieruchomości, dochodzenie należności z umów;
- **Przegląd regionalny Polski 2015** (realizowany we współpracy z ROT-ami) – analiza zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (KOT) i regionów (ROT) w 2014 roku na tle czterech poprzednich lat oraz na tle tendencji w Unii Europejskiej; jest to jedyny materiał diagnostyczny wspólnie opracowywany przez KOT-ROT-y;
- **Raport o rozwoju społeczno-gospodarczym, regionalnym i przestrzennym** – opracowywany co 4 lata zgodnie z art. 35b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zppr; zakres i rekomendacje konsultowany z ROT-ami. Czy istnieje potrzeba tworzenia raportu na poziomie regionalnym realizowanym przez ROT-y ?

- **Możliwości dostosowania podziałów terytorialnych dla celów statystycznych na poziomie NUTS 2 do potrzeb polityki rozwoju;**
- **Analizy związane z aktualizacją Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego** - analizy i oceny dotyczące realizacji KSRR, na poziomie kraju i regionów;
- **Wpływ polityki spójności** na podstawowe wskaźniki makroekonomiczne na poziomie kraju i regionów (wyniki modelowania);
- Prace nad **Obszarami Strategicznej Interwencji (OSI)** na poziomie kraju i regionów;
- **Współpraca z GUS** w zakresie konsultowania rocznych programów badań statystycznych, nowych badań, potrzeb informacyjnych związanych z monitorowaniem rozwoju, współpracy z WOBR itp.

Uwzględniając zakres zadań i usytuowanie formalno-prawne KOT oraz ROT-ów (administracja centralna vs. samorząd terytorialny):

- Czy dotychczasowy zakres współpracy pomiędzy KOT i ROT-ami jest wystarczający, czy też wymaga modyfikacji i w jakim kierunku?
 - Więcej badań realizowanych przez wszystkie ROT-y według wspólnych założeń i metodologii?
 - Badania zamawiane przez KOT obejmujące województwa?
 - Wspólnie prowadzone prace – w jakich obszarach?
- Jakie są oczekiwania ROT-ów wobec KOT?
- W jakich obszarach należałoby usprawnić przepływ informacji i jaką drogą?
- W jakich obszarach należałoby zwiększyć zakres koordynacji?

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

Dziękuję za uwagę

**Departament Koordynacji Strategii i Polityk Rozwoju
(DKS)**

Krajowe Obserwatorium
Terytorialne

www.mir.gov.pl
www.funduszeuropejskie.gov.pl